

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E.
Cardinalis, Institutiones linguæ Hebraicæ**

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

De affixis verborum. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69647)

vel ישתחוה Benoni. Hithpaef.

השתחוה משתחוה ושתחו

vel תשתחוה משתחווים השתחוו

השתחוויתו Infinitiuus. תשתחו

השתחוה השתחוות נשתחוה

השתחוויתם Imperatiuu. ושתחו

השתחווינו השתחוה תשתחו

השתחווה השתחוה תשתחוה

השתחווית Futurum. תשתחו

השתחוויתו אשתחוה תשתחוויתה

¶ Inueniuntur etiam in scripturis aliquot voces compositæ ex variis cōjugationibus, quæ inter anomala referri possunt, vt Numer. 1. legimus הִתְחַקֵּךְ *hothpakked, numeratus est*, quod est compositum ex Hophal, & Hithpaef. Item Psal. 7. יִרְדֹּף *iraddoph, persequetur*, quod est cōpositum ex Kal, & Piel. Sed hæc omnia ex Thesauris, & ex usu petenda sunt.

CAPVT VI.

De affixis verborum.

N 4 Quem

Quemadmodum nomina recipiunt affixa pronomina, & propterea nonnullam patiuntur punctorum mutationem, ita quoque & verba: ut enim ex דָּבַר dauar, & דָּ ca fit דְּבַרְךָ devarca, verbum tuum, sic etiam ex פָּקַד pakad, & דָּ fit פְּקַדְךָ pekadca, visitauit te. Sunt autem observanda tria, antequam de singularum personarum, quae verbis conueniunt, affixis dicamus. Initio sciendum est, solis actiuis verbis affixa proprie conuenire: siquidem affixa omnia verbis adjuncta conueniunt personae patiēti, quā sola verba actiua post se habere solent: nec enim dicimus, disco te, sed solum, doces te. Itaque de passiuis conjugationibus, id est, Niphal, Pual, Hophal, & Hitpael, nihil hoc loco dicendum erit. Sunt tamen hic duae exceptiones.

1. Prima, infinitiuorum passiuorū: quae quoniam interdum funguntur vice nominum, affixa quoque etsi raro, recipiunt, ut בְּיוֹם הַבְּרָאָה bejom hibbaream, in die creari

creari eos, id est, in die creationis eorum.

3 Altera exceptio est neutrorum, quæ interdū habent affixa: sed tunc debet subintelligi commoda aliqua præpositio, ut יגורע jegurca, non significat habitabit te, sed habitabit tecum, ponitur enim ע pro עמי nghimmeca.

4 Deinde sciendum est quinque esse affixa, quæ solis verbis ני נו הו נה ה Affixa quinque quæ solis verbis junguntur. adjunguntur, videlicet: me cum eum eam eam

pro quibus adjunguntur י נו י ה me nos eum eam nominibus, -----

quamquam ה reperitur etiam in nominibus, sed solum in numero multitudinis, ut הויהוה deuarcha, verba ejus. Præterea quiescentia Lamed he, recipiunt etiam הו hu, more verborum, ut in Psalm. 5. ver. 5. Non est הויהוה bepihu, in ore ejus, pro eorum, rectum, &c. Porro נו nu, & נה na in omnibus modis, & temporibus locum habent præterquam in præterito.

5 Postremò sciendum est ex tribus personis verborum, terriã recipere omnia af-

N S fixa,

fixa, quæ sunt omnino decem. Dicimus enim, *visitavit eum, eam, te, m. g. te, f. gen. me, c. g. eos, eas, vos, m. g. vos, f. g. nos, c. gen.* Secundam verò non admittere nisi sex. nō enim recte dicimus, *visitasti te, m. g. vel te, f. g. vel vos, m. g. vel vos, f. g.* sed solum *visitasti eum, eam, eos, eas, me, nos.* Primam denique admittere tantum octo: non enim dici potest, *visitavi me, vel nos:* sed solum, *visitavi eum, eam, eos, eas, te, m. g. te, f. g. vos, m. g. vos, f. g.* Nunc ad singulas personas veniamus.

De Præterito Kal.

De tertia persona singulari.

6 Tertia persona singularis numeri masculini generis cum omnibus affixis mutat *camez* primæ literæ in *sceua*: & *patach* secundæ literæ in *camets*, præterquã cum affixis כִּם & כֵּן, ubi remanet *patach*: proxime ante affixa ponuntur eadem pūcta, quæ in nomine דָּבָר *davar*, exceptis affixis וְ הוּ, ante quæ ponitur *camez*, & affixo וְ ante quod ponitur *patach*. In verbis quiescen-

scētibus Lamed he, quia cum affixis perditur vltimum he, fit punctorum retrogradatio, ita vt camez secunda ponatur sub prima, & sceua prima euanescat: dicimus enim גלהו galahu, non גלההו ghelaha-hu. Ante affixum idem punctum manet, quod antea erat, vt גלה gala, cum affixo prima persona, fit גלני galani.

De secunda singulari.

7 Secūda persona singularis masculina mutat vbiq̄ue camez prima litera in sceua, & patach secūda litera retinet plerunq̄ue, interdum tamen mutat in chiric. Proximè ante affixa ponūtur puncta eadem quæ in tertia persona.

De prima singulari.

8 Prima persona singularis communis generis mutat camez in sceua, & retinet suum patach. Ante affixa proximè vbiq̄ue manet chiric, vt antea.

De tertia persona plurali.

9 Tertia persona pluralis cōmunis, mutat vbiq̄ue camez prima litera in sceua,

⊗

Et sceua secunda in camets, Et ante affixa semper habet sciurec.

De secunda plurali.

10 Secunda pluralis masculina nulla puncta mutat, sed solum abjecto ultimo ם, loco ejus recipit sciurec, proxime ante affixa.

De prima plurali.

11 Prima pluralis communis generis mutat ubique camets prima litera in sceua, Et retinet suum patach secunda litera: ante affixa nihil additur, sed manent litera, Et puncta, quae ante a erant.

De tertia singulari foemini-
ni generis.

12 Tertia singularis foeminini generis mutat ubique camets prima litera in sceua, Et sceua secunda litera in camets: interdum etiam, sed raro, in patach, Et more foeminorum nominum mutat ultimum he in tau: si autem sequatur affixum ן, etiam he affixi vertitur in tau, Et ne duo tau concurrant, primum abicitur, Et ejus
sign

signum infigitur daghes in sequenti. Proximè antea affixa ponuntur eadem puncta, qua in nomine foeminino קדקא tsedaka.

De secunda singulari foem.

13 Secunda singularis foeminini generis mutat ubique camets primæ literæ in sceua: & retinet suum patach secunda litera, & sub tertia radicali similiter retinet suum sceua quiescens. Proximè autem ante affixa chiric longum adsciscit.

De secunda plurali foem.

14 Secunda pluralis foeminini generis, eodem prorsus modo se habet, quo secunda pluralis generis masculini.

De Benoni, & Paul.

15 Participia, quemadmodum in inflexione sequuntur regulas nominum, ita etiam in affixis, & punctorum mutatione: & siquidem habet affixa propria verbis, explicantur ut nomina. Exemplum erit וקרדו pokedebu, visitans eum, וקרדו pokedo, visitator ejus.

De

secunda vertit *vau* in *camez*, sub *tertia* accipit *camez chatuph*, ut *מְשַׁחֵת* *meschia-choca*.

20 Est autem observandum, infinitorum affixa, tum actiue, tum passiue exponi posse: siquidem *פָּקַדוּ* *pakdo*, significare potest, visitatio ejus, siue visitatio referatur ad eum, qui visitat, siue ad eum, qui visitatur: exceptis tamen *הוּ נִהְנוּ הוּ*, quae solum patienti conveniunt.

De Imperatiuo.

21 Secunda persona singularis masculina sequitur normam infinitivi formae *פָּקַד* *pakod*: ceterae personae nihil mutant.

De Futuro.

22 In toto futuro manent immota puncta sub literis *אֵתָן* *etan*, nisi illud punctum sit *camez*: tunc enim vertitur in *sceua*. Item immota manent puncta sub prima radicali. *cholem* autem secunda radicalis vertitur ubique in *sceua*, praeterquam cum affixis *כִּן*, *כִּם*, *כִּי*, ubi mutatur in *camez chatuph*: si vero sub secunda radicali non sit

sit

fit cbolem, sed patach: idem erit iudicium,
quod de infinitiuo forma פתח pethach.

De Piel.

23 In conjugatione Piel nihil peculiare
occurrit, nisi quod ubique tsere secūda ra-
dicalis vertitur in sceua, præterquam cum
affixis, כן, כם, כד, ubi vertitur in segol, ut
פקדו pikkedo, visitauit eum, פקדך pik-
kedca, visitauit te.

De Hiphil.

24 In Hiphil nulla mutatio fit, nisi in
verbis quiescentibus nghajin וau, ubi tse-
re literæ he vertitur in chateph segol, ut
הבינו hevino, & tsere literæ ם in Beno-
ni, vertitur in sceua, ut מבינו mevino, &
camez literarum איתן etan in futuro ver-
titur similiter in sceua, ut יבנוו jevino.

25 Paradigma Affixorum.

Præteritum Kal.

פקדה	פקדני	פקד
פקדה	פקדום	פקדו
פקדו	פקדכם	פקדהו
פקדו	פקדנו	פקדך
		פקדת

vel

	פקדוּכּוּן	פקדוּם	פקדוּת
	פקדוּה	פקדוּכּם	פקדוּתוּ
vel	פקדוּתוּהוּ	פקדוּנוּ	פקדוּתוּהוּ
	פקדוּתוּ	פקדוּה	פקדוּתוּנוּ
	פקדוּתוּךְ	פקדוּךְ	פקדוּתם
	פקדוּתוּני	פקדוּן	פקדוּתוּנוּ
	פקדוּתם	פקדוּכּוּן	פקדוּתהּ
	פקדוּתכּם	פקדוּתם	פקדוּתן
	פקדוּתנוּ	פקדוּתוּהוּ	פקדוּתוּ
vel	פקדוּתהּ	פקדוּתוּנוּ	פקדוּתוּ
	פקדוּתהּ	פקדוּתוּם	פקדוּתוּהוּ
	פקדוּתוּךְ	פקדוּתוּנוּ	פקדוּתוּךְ
	פקדוּתן	פקדוּתוּה	פקדוּתוּם
	פקדוּתכּוּן	פקדוּתוּן	פקדוּתוּכּם
	פקדוּת	פקדוּנוּ	פקדוּתוּה
vel	פקדוּתוּ	פקדוּנוּהוּ	פקדוּתוּךְ
	פקדוּתוּהוּ	פקדוּנוּךְ	פקדוּתוּן
	פקדוּתוּנוּ	פקדוּנוּם	פקדוּתוּכּוּן
	פקדוּתוּם	פקדוּנוּכּם	פקדוּ
	פקדוּתוּנוּ	פקדוּנוּה	פקדוּהוּ
	פקדוּתוּךְ	פקדוּנוּךְ	פקדוּךְ
	פקדוּתוּן	פקדוּנוּן	פקדוּנוּ

Eadem punctorum ratio, quæ in
 בקר

פקדתי pakadri. At פקדתוהו פקדתו pekad-
ruhu, pekadten, &c. omnia more ma-
sculini פקדתם pekadtem.

Senoni.

פקדת	פקדה	פקד
פקדתו	vel פקדה	פקדו
פקדתה	פקדים	vel פקדהו
פקדות	& פקדי	vel פקדי
&c. פקדותיו	פקדיו	פקדני

Paul.

פקודת	פקודים	פקוד
פקודתו	& פקודי	& פקוד
פקודות	פקודיו	פקודו
פקודותיו	פקודה	פקודה

Infinitivus.

פקדו	פקדם	פקדו
מאוס	פקדכם	פקוד
מאסו	פקדנו	פקדו
מאסך	פקדה	vel פקדהו
מאסי	vel פקדה	vel פקדנו
	vel פקדה	פקדה
קדו	פקדה	vel פקדי
קדה	פקדו	פקדני

קדך

פתחך	משחכם	רדפכם
פתחכם	משחכן	רדפכן
פתחכן:	פתח	משוח
	פתחו	משחך

Imperatiuus.

פקרום	שמעוהו		פקור
פקרונו	שמעני		פקרו
פקרוה	נאל	vel	פקרוהו
פקרוני:	נאלהו	vel	פקרונו
פקרי	נאלני		פקרני
פקרוהו	נאלם:		פקרם
פקרוני	אהב		פקרונו
פקרוים	אהבהו	vel	פקרה
פקרוני	אהבה:	vel	פקרה
פקרויה	פקרו		פקרנה
פקרוני:	פקרוהו		פקרוני
	פקרוני		שמע

פקודנה pekodna tantum recipit pro-
nomina separata.

Futurum.

יפקרם	יפקרונו	יפקור
יפקרכם	יפקדך	יפקרו
יפקרונו	יפקדני	יפקרוהו
	Q	יפק

יפקרו	ישמע	יפקרה
יפקרוך	ישמעוהו	יפקרה
יפקרוכם	ישמעוהו	יפקרנה
יפקרוך	יגאל	יפקרה
יפקרוכן	יגאלהו	יפקרו
	יגאלך	יפקרוכן

Cætera omnia huius personæ
 יפקרו *ipkedu*, ut imperatiu. פקרו *pikdu*.

CAP. VII.

De literis Paragogicis.

Paragogicæ
 literę quin-
 que.

AD perfectam cognitionem
 nominum, & verborum,
 sciendum est quinque esse
 literas, videlicet אהויון *ehewaiou*, quæ
 paragogicæ, siue additivæ nomi-
 nantur, propterea quòd interdum
 tum nominibus, tum verbis, solius
 euphoniæ causa, superadduntur: &
 quidem & inuenitur Ecclesiastæ 11.
 in voce יהוה *iehu*, erit: ubi sciurec est
 loco chiric longi: sic enim esse de-
 buit, יהי *jehi*.